

FRA pranešimas spaudai

2013 m. gegužės 17 d., Viena, Haga

Baimė, atskirtis ir diskriminacija plačiai paplitę Europos LGBT bendruomenėse

Apklausa atskleidžia daugiau kaip 93 000 visoje Europos Sąjungoje gyvenančių lesbiečių, gėjų, biseksualų ir translyčių žmonių patirtis

ES iki šiol didžiausio masto LGBT neapykantos nusikaltimų ir diskriminacijos apklausa rodo, jog lesbietės, gėjai, biseksualai ir translyčiai asmenys (LGBT) kasdieniame gyvenime negali būti savimi. Dauguma savo tapatybę slepia ir kenčia atskirtį ar net gyvena nuolatinėje baimėje, kiti yra diskriminuojami, prieš juos net smurtaujama dėl to, kas jie yra. Apklausa surengė Europos Sąjungos Pagrindinių teisių agentūra (FRA). Jos rezultatai rodo, kad LGBT asmenų pagrindines teises būtina remti ir saugoti, kad jie, kaip ir kiti žmonės, galėtų gyventi oriai.

„Kiekvienas žmogus turėtų jaustis laisvas būti savimi savo namuose, darbe, mokykloje ir viešumoje, tačiau akivaizdu, kad tai dažnai yra neįmanoma lesbietėms, gėjams, biseksualams ir translyčiams žmonėms. Pagrindinių teisių agentūros apklausos rezultatai atskleidžia Europos LGBT bendruomenėje įsigalėjusią baimę, atskirtį ir diskriminaciją, – sako FRA direktorius Mortenas Kjaerumas. – Visoje ES turime veikti išvien, kad įveiktume kliūtis, nugalėtume neapykantą ir sukurtume visuomenę, kurioje lygias teises turėtų visi, nepaisant seksualinės orientacijos ar lyties tapatybės.“

Daugelio lesbiečių, gėjų, biseksualų ir translyčių žmonių patiriami sunkumai:

- **problemos mokykloje:** du iš trijų LGBT apklausos dalyvių slėpė arba maskavo savo LGBT tapatybę, kai mokėsi mokykloje. Mažiausiai apie 60 proc. iš jų mokykloje patyrė, kad apie juos pačius buvo nepalankiai kalbama arba su jais priešišškai elgiamasi dėl to, kad jie buvo gėjai, lesbietės, biseksualai ar translyčiai žmonės, o daugiau kaip 80 proc. apklausos dalyvių kiekvienoje ES valstybėje narėje prisiminė, kad nepalankių kalbų arba patyčių mokykloje patyrė kiti LGBT jaunuoliai. Todėl valstybėms narėms svarbu užtikrinti, kad LGBT moksleiviai mokykloje jaustųsi saugiai, nes kaip tik šioje aplinkoje dažnai prasideda lesbiečių, gėjų, biseksualų ir translyčių žmonių neigiama patirtis, formuojasi priešiškos visuomenės nuostatos ir patiriama atskirtis. Be to, galima organizuoti kampanijas, kuriomis būtų ugdomas mokytojų ir moksleivių sąmoningumas LGBT tema, ir politikos priemonėmis kovoti su homofobiškais patyčiomis;
- **darbo problemos:** nepaisant pagal ES teisę privalomos teisinės apsaugos, 19 proc. apklausos dalyvių jautėsi diskriminuojami darbe ar ieškodami darbo. Tai patvirtina, kad turime bendromis ES pastangomis įveikti daugybę kliūčių, dėl kurių LGBT asmenys negali naudotis savo pagrindinėmis teisėmis kasdieniame gyvenime;
- **baimė:** per pastaruosius penkerius metus 26 proc. LGBT apklausos dalyvių buvo patyrę išpuolį ar grasinimą smurtu. 66 proc. apklausos dalyvių (gėjų ir biseksualių vyrų – 75 proc.) visose ES valstybėse narėse bijojo viešumoje laikytis už rankų su tos pačios lyties partneriu (-e). Tai rodo, kad nusikaltimų aukomis tapusiems LGBT asmenims reikia daugiau pripažinimo ir apsaugos tiek ES, tiek nacionaliniu mastu ir reikia kovoti su priekabiavimu bei neapykantos nusikaltimais, dėl

kurių LGBT asmenys yra priversti gyventi baimėje. Dėl to policijai ir aukų apsaugos tarnyboms galėtų būti rengiami specialūs kursai ar priimami kovos su neapykantos kurstymu ir neapykantos nusikaltimais įstatymai.

Apklausa taip pat parodo, jog iš visų LGBT apklausos dalyvių labiausiai diskriminuojami, ypač darbe ir sveikatos priežiūros srityje, jaučiasi translyčiai žmonės. Apie 30 proc. iš jų teigė per metus iki apklausos smurtą ar grasinimus smurtu patyrę daugiau kaip tris kartus.

Taip pat nustatyta, kad apie diskriminavimo atvejus ir neapykantos nusikaltimus labai dažnai nepranešama. Taip yra nepaisant to, kad 56 proc. apklausos dalyvių žino, jog įstatymai draudžia diskriminavimą dėl seksualinės orientacijos ar lyties tapatybės. Pusė smurtą ir priekabiavimą patyrusių aukų manė, kad policija jiems nebūtų padėjusi. Tokios tendencijos yra būdingos ne tik tiriama LGBT asmenų grupei – FRA nustatė, kad apie patirtus nusikaltimus taip pat dažnai nepraneša kitų grupių – pavyzdžiui, etninių mažumų – asmenys (žr. 2012 m. [FRA ataskaitas dėl neapykantos nusikaltimų](#)).

LGBT apklausos dalyvių teirautasi, ar jie kada nors patyrė diskriminavimą, smurtą, žodinį užgauliojimą ar neapykantos kurstymą dėl savo seksualinės orientacijos ar lyties tapatybės. Jų taip pat buvo paprašyta nurodyti, kur įvyko tokie incidentai – mokykloje, darbe, naudojantis sveikatos priežiūros paslaugomis, viešojoje vietoje ar kitur.

Per apklausą nustatytų rezultatų analizė pateikta dviejose ataskaitose. Šiais duomenimis bus remiamasi ES ir valstybėse narėse diskutuojant apie tai, kokiomis teisėkūros ir politikos priemonėmis reikėtų gerinti LGBT asmenų padėtį.

Ataskaitos:

- [ES LGBT apklausos rezultatai trumpai: svarbiausi nustatyti faktai, pateikti nesudėtingai ir vaizdžiai](#)

Jei norite gauti daugiau informacijos, kreipkitės el. paštu media@fra.europa.eu,

skambinkite tel. +43 1 580 30 642, taip pat žiūrėkite [pranešimą žiniasklaidai](#), [pagrindinius rezultatus](#) ir [interneto svetainėje vaizdžiai pateiktus duomenis \(atskirai parodyti kiekvienos ES valstybės narės rezultatai\)](#).

Pastabos redaktoriams

- Šioje apklausoje internetu dalyvavo daugiau kaip 93 000 LGBT asmenų nuo 18 metų, gyvenančių visoje Europos Sąjungoje ir Kroatijoje. Apklausos eiga išsamiau aprašyta [techninėje ataskaitoje](#).
- Apklausos rezultatai pristatomi Tarptautinę kovos su homofobija ir transfobija dieną – 2013 m. gegužės 17 d. Nyderlandų Vyriausybės Hagoje surengtoje konferencijoje.
- Nuo 2007 m. FRA tiria LGBT asmenų pagrindinių teisių socialinius ir teisinius aspektus. Daugiau apie tai – [FRA svetainėje](#).
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA), remdamasi patikimais faktais, konsultuoja ES ir nacionalinio lygmens sprendimus priimančias institucijas ir taip remia pagrįstesnes ir tikslingesnes diskusijas, politikos priemones ir teisėkūrą pagrindinių teisių srityje.